

Forfatter: Hertz, Henrik

Titel: Antike Billeder

Citation: Hertz, Henrik: "Antike Billeder", i Hertz, Henrik: *Digte fra forskellige Perioder, 1.-4. Deel.*, udg. af Første Deel, 1851-62., s. 74. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-hertz09_lev-shoot-workid61292.pdf (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Digte fra forskellige Perioder, 1.-4. Deel.

Antike Billeder.

(Fragment.)

I.

Først man øined' en rummelig Havn. De søgrønne Bølger
Skyllede langsomt op med Skvulp mod Dæmningens Bolværk.
Udenfor strakte sig vidt, som en bred, uendelig Flade,
Havet, rødmende mildt i Solens synkende Straaler,
Letbevæget endnu, med enkelte, toppede Bølger
Foran var gjort med Kunst af sneehvidt kalkede Muursteen
Kneisende høit et Kastel, der beskjærmede Havnen mod Voldsmænd.
Ovenpaa stod med speidende Blik den trofaste Vogter,
75 Der, naar Natten faldt paa, med klingende Stemme forkyndte,
Hvergang hist i den skummende Sø han øined' et Fartøi.

Men ved Indløbet nær, og holdt af det mægtige Anker,
Laae et seilfærdigt Skib, tiltaklet og opfyldt af Søfolk.
Naar den ukyndige Mand den gjærende Vrimmel betragted',
Sikkert han først maatte troe, der hersked' en evig Forvirring.
Dækket var fuldt af indviklede Toug, som Matroserne trak i;
Hist man heiste med Hviin en Mast, og udspendte Seilet;
Andre klavred' derop og fastbandt Flaget ved Stangen.
Langs med Rællingen løb med lil den geskjæftige Skibskok,
Bærende vaersomt paa den lifligt dampende Gryde.
Hvergang han traf paa en Mand af Byrd og agtet i Raadet,
76 Sagde han til ham med høflige Buk: »O, vogt eder, Herre!«
Men naar han traf paa en ringe Matros, der lidet var anseet,
Bandede han og skreg: »Hallunk! har du Øien i Hov'det?«
- Saaledes maatte man troe, der hersked' en evig Forvirring.

Men iblandt Vrimmelen stod paa Dækket Fartøiets Fører,
Skuende med det rolige Blik paa Matrosernes Gjerning.
Ei blev der haelt et Loug undtagen det var med hans Villie.
Raabte han til sit Mandskab høit, da lystred' ham Alle;
Thi de vidste det vel, han var deres Anker i Nøden.

Da nu Alt var parat, og Vinden, lovende Medbør,
Fyldte de bovnende Seil, da bad med oprakte Hænder
Skibets Fører en Bøn til hver af de mægtige Guder.
77 »Zeus, altstyrende Gud!« - saa bad han - »skjænk os din Bistand!
Æolus! send os den gunstige Vind og vogt os for Storme!
Havets Betvinger, Poseidon, hør! Naar Skibet henglider,
Byd da de skumhvide Bølger Ro med din vældige Trefork!«
Derpaa han anraabte Guderne hver; den smilende Cypris
Bad han om Trøst, naar de kom til de fremmede, blomstrende Piger,
Nu blev Ankeret trukket fra Bund ved det knagende Gangspil.
Snart tog Vinden i Seilene fat; og da Skidet ei holdtes,
Skjød det brusende frem under gjentaget Hurra fra Stranden.

II.

Midt paa en oprørt Sø, ved Midnats Maanebelysning,
Saaes hiint Skib paa Veien til Lesbos drives af Stormen.
78 Ulykkespaaende Skyer jog med Hast over Himlen,
Afbrudt skjulende Maanens Lys; og heftige Vindstød
Syntes at udhule Havets Dyb og opsluge Skibet.
Alt var den herlige Fokmast tabt; de sukkende Planker
Gav' alt efter for Bølgernes Magt, og Vandene strømmed',
Skjøndt de pumpedes ud, paany ad gabende Sprækker.
Skibets Mandskab, haardøre Folk og Alle forsøgte,
Stirred' med haabløse Blik thi Døden saae de for Øine.
Men under Vindenes Hviin, bedækt af drivende Vandskyl,
Stod med rolige Blik og frygtløs Fartøiets Fører.
Ei blev der haelt et Toug undtagen det var med hans Villie.
Høit gjennem Stormen lød hans Røst, og Alle ham lystred';
Thi de vidste det vel, han var deres Anker i Nøden.
79 Saaledes opholdt een Mands Mod de ængstede Søfolks
Døende Haab, og een Mand blev en Frelser for Alle.

III.

Atter en rummelig Havn, med talrige Master og opfyldt
Af en urolig gjærende Sværm af Søfolk og Kjøbmænd,
Viste sig for det undrende Blik; det var Havnen ved Lesbos.
Fartøiet, sluppet fra Stormens Magt, laae tæt op til Bryggen.
Dækket var reent og blankt, i Høitidsklæder dets Mandskab.
Jublende høit et Hurra lød; thi Alle sig skyndte
Hen til Rhederens Huus, den mægtigste Mand paa Lesbos.
Han, der vel maatte glæde sig ved, at hans kostbare Ladning
Mod Forventning var frelst, dem indbudt havde til Gilde.
80 Derhen skyndte sia nu med et Raab de lystige Søsolk.

Stedet, hvor Gildet blev holdt, en sneehvid skinnende Bygning,
Skuende vidt over Havet ud med Marmor-Arcader,
Saae man, bygget med herlig Kunst, i Nærhed af Havnen.
Høit den laae paa en Skrænt, og rundtom strakte sig Marker,
Træer med Blomster og Frugt, og Viinløvrækker paa Skrænten.

IV.

Havnen og Huset igjen forsvandt, og udbredt for Øiet
Viste sig nu den prægtige Sal, hvor Festen blev feiret,
Høi og lys; dens hvælvede Loft blev baaret af Søiler.
Bordene, smykkede rigt med Kar af Guld og Krystaller,
Langs mellem Søilerne stod, og glimred' i Solens Belysning.
81 Over dem hang en Krands af duftende Roser, som Tegn paa,
Festen var viet Semeles Søn, den gavmilde Viingud.

Men, da Gjæsterne kom, saavel fra Skibet som Byen,
Modtog Rhederen venligt Hver ved Festsalens Indgang.
Senere førte han ind sin Viv, en blomstrende Qvinde,
Rank som et Rør; hun kom, ledsaget af talrige Terner.
Hende til Hustru fik den mægtige Rheder paa Samos
Førrige Høst, da Cypria lod hans Skib gaae paa Grund ved
Øens nordlige Kyst; for ham det heldigste Skibbrud.

Nær ved Festsalens Indgang stod, med bøiede Rygge,
Ydmygt en talrig Flok af Skibets ældste Matroser.
Aarene havde dem uskikket gjort til Slid og Strabadser;
82 Men i et Skibsraad agted' man høit deres Aar og Erfaring.
Disse ved Fløidøren stod og taledes tyst med hverandre,
Aldrende Græshopper lig, der quiddre med rustede Stemmer.
Men da Rhederens Hustru kom, den rankvorne Qvinde,
Mumlede de med beundrende Blik: »En ypperlig Reisning!«

Nu gik Rhederen om blandt Gjæsterne, talende til dem
Mangt opmuntrende Ord. Men rigtklædte Tjenere bød dem
Hver et Velkomstbæger med Viin. Hans blomstrende Hustru
Atter begav sig bort. Derefter skyndte sig Alle
Hen til Bordet, og satte sig der, hvor Plads var ham anviist.

Høit ved Bordenden sad en anseet Ædling fra Byen,
Ved det heldige Lodkast valgt til Gildets Bestyrer.
83 Om hans lokkede Hoved hang en duftende Krands af
Viinløvblade, besat med Klaser af rødme Druer.
Ei var en skjønnere Mand at see; de brændende Øine
Slog han i Kredsen omkring, og paabød Taushed med Sceptret.
Næst ved ham, paa en lavere Stol, sad Madens Fordeler,
Han, der utrættelig gav til Gjæsterne, hvad de forlangte.
Saare behændig Stykker han skjar af et uhyre Vildsviin,
Som paa Bordet dampende stod. Selv spiste han Intet;
Thi han tænkte med Omhu kun paa de ventende Gjæster.
Næved ilte fra Mand til Mand den lystige Mundskjænk,
Bærende paa sin Arm et stort og rummeligt Viinkar,
Fylt til Randen med kostbar Viin. Fra Karret han heldte
Vinen forsigtigt ned i kunstigskaarne Pokaler.
84 Hvergang Karret var tømt, han hurtig kom med et andet,
Fylt paany den tomme Pokal. Men aldrig han hviilte;
Thi de larmende Gjæster ei holdt op med at drikke.
- Langs med Væggene stod en Flok af yndige Piger,
Hylled' i sneehvide Slør, med Roser fletted' i Haaret.
Rundt om Livet den foldede Dragt blev holdt af et Bælte.
Men i Hænderne har Enhver den klingende Lyra.
Herlig Vellyd lokked' de frem af Strengen med Plektret,
Medens de, skilt' i dobbelte Chor, lod Stemmerne stige.
Nogle Demeter besang, den sorgbetagne, der fordum
ilte fra Land til Land for at søge sin røvede Datter.
»Datter af Rhea! - de sang - o tifold være du tilbedt!
Skjøndt du søgte med ængstligt Blik ved den antændte Fakkell,
85 Kjendte man dog, hvor du kom, dit Spor, din hjælpende Guddom.
Jorden bugner af Axets Vægt, din Gave, Demeter!
Fredelig Flid og Kunst forjog de glubende Rovdyr;
Byerne reistes af Hytternes Gruus med blinkende Taarne;
Men vi kjendte det ei, hvis du, o Moder, ei gav det!«
- Lifligt Andre besang den herlige Gud Dionysos.
»Søn af Semele! - de sang - o tifold være du tilbedt!
Hist med Viinløv Rankerne groe paa den frugtbare Skræntning.
Snart de rødme Druers Saft i Karrene presses,
Snart beredes en herlig Drik, din Gave, Semeleus!
Thi vi kjendte den ei, hvis du ei gav os din Bistand.
Had og Avind vige for dig; din mægtige Guddom
River os hen til Sryd og gjør os til Gudernes Lige.
86 Dobbeltbaarne! saa hør vor Bøn! Lad Vinens Begeistring
Glæde de samlede Gjæsters Sind; vær os nær med din Guddom!«

Saaledes sang det dobbelte Chor af de blomstrende Piger.
Herligt i Salen gjenlød da de klangfulde Stemmer.
Men paa de jublende Gjæsters Bøn blev Sangen om Vinens
Giver sjunget paany, og paany den hilstes med Jubel.

Men fra Høitiden fjern, ei delende Vinens Begeistring,
Laae i det duftende Græs to Elskende, ved et Jasmintræ
Og ved Cyprias Gunst skilt ad fra de sværmende Klynger.

Hertz, Henrik, *Digte fra forskellige Perioder, 1.-4. Deel.*, 1851-62.

Ned til dem fra Gjæsterne lød i Aftenens Stilhed
Sang og Latter og Raab; men de Salige mærked' det ikke.